

Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)

Magistrat Dr. Nadine Lia

B.A; LL.M (Kent); LL.D; Barrister at Law (England & Wales)

Avviz Numru: 305/2018 NL

*Wara l-ittra ufficjali datata 12 ta' Novembru 2018 numru 3804/2018 fl-
ismijiet:*

Awtorita` tal-Ippjanar

vs

MFF Ltd. (C-15289)

Illum, 22 ta' Frar, 2023

Il-Qorti:

Premessi

Rat ir-rikors¹ ta' MFF Ltd. Tal-4 ta' Dicembru 2018 ai termini tal-artikolu 100(7) tal-Kap. 552 tal-Ligijiet ta' Malta li permezz tieghu ippremettiet illi t-talba ghal hlas ta' multi gurnaljieri mill-Awtorita` intimata hija infodata fil-fatt u fid-dritt u dan minhabba li fil-fehma tagħha, hija qatt ma wettqet il-vjolazzjonijiet allegati fl-Avviz ta' Twettiq ECF/1145/96 u dan stante li kull ma għamlet fissa in kwistjoni kien li wahħlet tabella mal-faccata tas-sit li tindika li din hija l-fabrika minn fejn il-kumpanija twettaq l-attivitajiet kummercjal tagħha, li huwa prettament dawk kontemplati u permessi fil-koncessjoni lokatizzja mill-Kummissarju tal-Artijiet. Ippremettiet ukoll li l-impozizzjoni ta' multi mill-Awtorita` tal-Ippjanar qua awtorita` pubblika jivvjola l-Kostituzzjoni ta' Malta kif ukoll il-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem. Għalhekk, talbet li din il-Qorti tiddikjara li (i) il-pretensjoni tal-Awtorita` *ai termini* tal-fattura numru 10276 hija infodata fil-fatt u fid-dritt u; (ii) tiddikjara li l-istess fattura 10276 m'hix dovuta. Bl-ispejjez kontra l-Awtorita`.

Rat ir-risposta² tal-Awtorita' tal-Ippjanar tas-27 ta' Dicembru 2018 li permezz tagħha l-Awtorita' wiegħbet għar-rikors promotur tas-socjeta` rikorrenti billi sostniet li dan għandu jigi michud u dan billi, skont hi, ir-ragunijiet migħuba in sostenn tar-rikors huma legalment inammissibbli u fattwalment skorretti. Eccepier illi din il-Qorti hija ezawtorata milli tistħarreg ilmenti ta' natura Kostituzzjonali u li s-socjeta` rikorrenti ma tistax tinqedha b'dawn il-proceduri biex tikkontesta l-mertu tal-Avviz biex tieqaf u ta' twettieq numru ECF/1145/96 u dan ghaliex il-forum idoneju biex tagħmel dan huwa t-Tribunal tar-Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar a tenur tal-Artikolu 36 tal-Kap. 551 tal-

¹ Fol. 1-4

² Fol. 26-27

Ligijiet ta' Malta u billi s-socjeta` rikorrenti naqset milli tintavola appell mill-imsemmi Avviz, hija giet li ssokkombiet u accettat l-istess. L-Awtorita` sostniet ukoll li kienet is-socjeta` rikorrenti li wettqet zvilupp illegali konsistenti fi bdil ta' uzu minghajr permess, u baqghet twebbes rasha u tipperisti f'dan il-ksur ghal zmien wara zmien.

Rat illi permess ta' rikors tal-25 ta' April 2019, is-socjeta` rikorrenti talbet li din il-Qorti, kif diversament preseduta, tagħmel referenza billi tibghat il-kwistjonijiet ta' indoli Kostituzzjonali li tqajjmu f'dawn il-proceduri lill-Prim' Awla tal-Qorti Civili u dan ai termini tal-Artikolu 46(3) tal-Kostituzzjoni u tal-Artikolu 4(3) tal-Kap. 319 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat illi permess ta' risposta tat-2 ta' Mejju 2019, l-Awtorita` intimata opponiet għat-talba għal referenza u sahqet li din għandha tigi michuda.

Rat id-Digriet moghti minn dina il-Qorti diversament preseduta li permezz tieghu, cahdet it-talba tas-socjeta` rikorrenti sabiex issir referenza u dan stante li fil-fehma tagħha it-talba kienet wahda frinola stante li ma jikkonkorrix punt kcostituzzjonali derivanti minn din il-procedura nnifisha kif ukoll stante li hemm triqat ohra legali li s-socjeta` rikorrenti setgħet ezercitat u għalhekk, ordnat il-prosegwiment tal-kawza.

Rat illi din il-kawza giet assenjata¹ lil din il-Qorti kif ippresjeduta permezz tad-digriet ta' 1-1 ta' Jannar 2020 mill-Prim Imħallef Emeritus Joseph Azzopardi LL.D.²

¹ Fol. 69

Rat illi waqt l-udjenza tat-2 ta' Novembru 2021¹ il-provi tas-socjeta` rikorrenti gew magħluqa, filwaqt li fl-4 ta' Ottubru 2022², il-provi tal-Awtorita' gew magħluqa ukoll.

Semghet it-trattazzjoni tal-partijiet tal-4 ta' Ottubru 2022.

Semghet ix-xhieda u rat il-provi u d-dokumenti kollha in atti;

Rat l-atti kollha;

Rat illi l-kawza giet imħollija għal-lum għas-sentenza u ma jirrizultax illi saret xi talba għas-sospenzjoni tal-prolazzjoni tas-sentenza jew li hemm xi impediment iehor ghall-ghoti tas-sentenza illum;

Provi

Is-socjeta` rikorrenti ressquet bhala xhud lil **Saviour Ellul**, li spjega li huwa jokkupa l-kariga ta' direttur fl-imsemmija socjeta` u li l-linja ta' negozju tagħha hija dik tal-akwakultura ossija *fish farming*. L-involviment tieghu fl-operat tal-kumpanija huwa wiehed dirett. Spjega li s-sit in kwistjoni jikkonsisti f'*hangar* li kien imbenha mis-Servizzi fis-snin 50. Eventwalment ghaddiet f'idejn is-socjeta` rikorrenti fis-sena 1995 u tintuza biex issir munutenzjoni ta' gag geg tal-hut, hbula u hazna. Ikkonceda li kienu saru xi alterazzjonijiet fl-istrutturi u li "illum qed jigu sanzjonati [...] għandna l-permess avvanzat". Kompli jelabora li dan is-sanzjonar jikkoncerna l-boundary wall li kien twaqqa' u rega' ttella' mill-għid u saru ukoll xi binjet fl-intern biex tigi facilitata l-produzzjoni tal-hut in

¹ Fol. 81

² Fol. 184

konformita` mal-HACCP li hija licenzja specjali biex tkun tista' tippakkja prodotti tal-bahar. Saret ukoll binja zghira biex takkomoda ufficini kif ukoll fossa biex issolvev problema bid-drenagg li kien nqalghu fiz-zmien. Spjega li l-applikazzjoni ghal sanzjonar mal-Awtorita` tal-Ippjanar qieghda fi stadju avvanzat u ma dahlux oggezzjonijiet ghall-applikazzjoni minn terzi.

L-Awtorita` intimata ressjet lil **Roderick Livori**, li spjega li l-*iter* wara l-avviz ta' nfurzar in kwisjoni, li jgib in-numru ECF/1145/96 origina minn spezzjoni li keienet sart fis-17 ta' Awwissu 1996 fuq is-sit koncernat, fejn kien irrizulta li kien hemm tabella ta' 18-il pied taqra "Malta Fish Farming" u kien hemm tibdil tal-uzu ghax instabu xi *pallets* tal-hut hemmhekk, fejn l-uzu permess kien li jissewwew id-dghajjes. L-avviz kien gie notifikat bl-idejn u minnu ma kienx sar appell. Wara saret applikazzjoni PA/3189/96 "*to change of use from boat building factory to land base for off-shore fish farming*", liema applikazzjoni kienet giet michuda. Id-decizjoni ta' rifjut kienet giet appellata, izda t-Tribunal kien ikkonferma r-rifjut. Kien sar appell quddiem il-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) izda waqa' dezert. Jidher li wara dan, it-tabella kienet tnehhiet izda xorta baqa' jsir l-istess xogħol bla permess ghax l-ilmenti baqghu dehlin. Eventwalment giet sottomessa l-applikazzjoni PA/1927/16 li għadha pendent f'idejn il-case officer koncernat. Il-multa in ezami tnisslet mir-rizultanzi ta' spezzjoni li saret fit-23 ta' Gunju 2014, fejn gie nnutat li kien qed isir xogħol illegali u għalhekk, inhareg Avviz ta' Nfurzar, u wara li xorta x-xogħol illegali ma waqafx, inhareg *breach* soggett għal multa gurnaljiera. Minn dawn l-ahhar zewg mizuri amministrattiva, ma sarx appell quddiem it-Tribunal. Ix-xhud ipprezenta d-dokumentazzjoni kollha relevanti mill-fajl tal-Awtorita`.

Ikkunsidrat:

Illi permezz tar-Rikors promotur, is-socjeta` rikorrenti qed tipprevalixxi ruhha mill-procedura prospettata fis-subartikoli (7) u (8) tal-Artikolu 100 tal-Kap. 552 tal-Ligijiet ta' Malta. Dan wara li giet notifikat bl-att gudizzjarju bin-numru 3804/2018 u d-dikjarazzjoni ġuramentata annessa magħha li gew ipprezentati mill-Awtorita` tal-Ippjanar fit-12 ta' Novembru 2018 a tenur tas-subartikoli (6) u (7) tal-Artikolu 100 tal-Kap. 552 biex tirkupra dejn fis-somma ta' €5,050.00, dovut abbażi ta' fattura INV10276. Skont l-Awtorita`, din is-somma tirrappreżenta multa għal kull gurnata hekk kif mahsuba fir-regolament 3 tal-L.S.522.24. Dawn ir-regolamenti gew magħmula bis-sahha tad-dispozizzjonijiet tas-subartikolu (4) tal-Artikolu 100 tal-Kap. 552 li jipprovdu hekk:-

(4) Bla ħsara għad-dispozizzjonijiet jew regolamenti maħruġa taħt dan l-Att, meta ma jsirx appell minn avviż ta' twettiq u s-sid jew l-okkupant tal-art soġġetta għall-avviż ta' twettiq jew kull persuna responsabbi għall-atti msemmija fl-avviż, jonqos milli jikkonforma ruħu ma' dak l-avviż ta' twettiq fiz-żmien preskrītt fl-avviż ta' twettiq, dik il-persuna għandha tkun obbligata li thallas multa ta' kuljum li għandha tkun regolata b'regolamenti magħmula mill-Ministru, li ma tkunx teċċedi ħamsin euro (€50) għal kull jum li għandha tapplika mill-jum li dik l-illegalità msemmija fl-avviż ta' twettiq li jkun notifikat, tkompli ...

Illi ghalkemm ir-regolamenti fl-Avviz Legali 276 tal-2012 (S.L. 522.24) gew promulgati b'applikazzjoni tal-Artikoli 61 u 79 tal-Kap. 504, il-legislazzjoni sussidjarja kollha magħmula taht l-imsemmi Kapitulu 504, giet trasposta inter alia ghall-Kapitulu 552 tal-Ligijiet ta' Malta (l-Att dwar l-Ippjanar u l-Izvilupp) li fl-Artikolu 100(4) tieghu, jipprospetta l-hlas tal-multa għal kull gurnata f'kaz ta' nuqqas ta' konformita` mal-Avviz mahrug skont l-Artikolu 86 tal-Kap. 504.

Illi skont kif gie dikjarat fl-att gudizzjarju ipprezentat mill-Awtorita' tal-Ippjanar fit-8 ta' Novembru 2018, l-interpellazzjoni għall-hlas tal-multa fis-somma reklamata saret ai termini tal-Artikolu 100(6) u (7) tal-Kap. 552 tal-Ligijiet ta' Malta. L-imsemmija disposizzjonijiet, fil-partijiet relevanti tagħhom, jipprovdu hekk:-

(6) *Meta l-Awtoritā tkun trid tagħmel proċeduri ġudizzjarji biex tirkupra dejn dovut lill-Awtoritā taħt xi ligi jew regolament li hija jkollha jedd li tenforza, iċ-Chairperson Eżekuttiv jew kull ufficjal ieħor tal-Awtoritā awtorizzat kif imiss miċ-Chairperson Eżekuttiv biex jaġixxi f'ismu, jista' jagħmel dikjarazzjoni bil-ġurament quddiem ir-Registrator tal-Qrati jew quddiem ufficjal awtorizzat li jamministra l-ġurament għal skopijiet ġudizzjarji, fejn huwa jiddikjara xi tkun ix-xorta tad-dejn u l-isem tad-debitur u jikkonferma li dan ikun dovut.*

(7) *Id-dikjarazzjoni msemmija fis-subartikolu (6) għandha tiġi notifikata lid-debitur permezz ta' att ġudizzjarju u għandu jkollha l-istess effett bħal sentenza finali tal-qorti kompetenti kemm-il darba d-debitur, fi żmien għoxrin ġurnata minn meta ssirlu n-notifika ta' dik id-dikjarazzjoni, ma jopponix dik it-talba billi jippreżenta rikors fejn jitlob li l-qorti tiddikjara l-pretensjoni bħala waħda infodata.*

Illi s-socjeta` rikorrenti tilmenta dina l-Onorabbi Qorti kif diversament preseduta iddecidiet hazin meta cahdet it-talba tagħha sabiex tirreferi l-kwissjoni jekk l-Awtorita` intimata għandhiex seta' li timponi multi lill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fil-Gurisdizzjoni Kostituzzjonali tagħha. Filwaqt li din il-Qorti ma għandha l-ebda' dubbju li l-procedura segwita mis-socjeta` rikorrenti

sabiex tempunja l-ittra ufficjali 3804/2018 kienet dik korretta, ma taqbel xejn mas-socjeta` rikorrenti meta tghid li dawn il-proceduri huma l-forum idoneju **sabiex tigi diskussa il-validita` o meno, u cioe` il-mertu tal-Avviz ta' Nfurzar** in kwistjoni li minnu tnisslet il-multa gurnaliera. Fil-fehma tal-Qorti, meta s-socjeta` rikorrenti naqset milli tintavola appell mill-Avviz quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar, hija tilfet l-opportunita` li tikkontesta l-Avviz fuq il-mertu u l-hrug tal-ittra ufficjali mill-Awtorita` intimata sabiex trendi ezekuttiv favuriha l-ammont rappresentanti l-multa gurnaliera kien biss konsegwenza naturali sal-fatt li l-Avviz gie kkonfermat in difett ta' appell. L-iskop ta' din il-procedura huwa wiehed markatament distint minn procedura ta' appell fejn il-mertu tal-azzjoni amministrattiva mehuda mill-Awtorita` fil-konfront tas-socjeta` intimata. Dan stabbilit, ma hemm xejn xi jwaqqaf lis-socjeta` rikorrenti milli tittenta tagixxi direttamente quddiem il-forum kompetenti jekk thoss illi fil-mertu, id-decizjoni tal-Awtorita`, li llum hija finali u tagħmel stat, fic-cirkostanzi tal-kaz, hija leziva għad-drittijiet fundamentali tagħha.

Illi l-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza mogħtija minnha kif diverament preseduta fil-kawza fl-ismijiet *Awtorita` tal-Ippjanar vs Steve Meli* (deciza fil-11 ta' Frar 2021) fejn fil-kuntest ta' cirkostanzi simili ghall-kaz odjern, intqal li:

“Illi kif qalet tajjeb id-difensur tal-Awtorita`, ir-rikorrent ma jistax b’awn il-proceduri igib fix-xejn l-effetti tal-Avviz biex Tieqaf u ta’ Twettiq notifikat ilu. Huwa kellu kull opportunita` li jattakka tali Avviz permezz ta’ appell intavolat quddiem it-Tribunal tar-Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar, pero` dan evidentement m’ghamlux. Minflok huwa għamel applikazzjoni mal-istess Awtorita`, li eventwalment giet irtirata minnu peress li ma gabx l-approvazzjoni tal-Awtorita` ta’ l-Artijiet biex juza l-art pubblika għal skop

kummercjali. Illi ghalhekk dak li kelli jagħmel ir-rikorrenti kien li jneħhi l-illegalitjet minnu kommessi. Dan evidentement sar biss fis-17 ta' Jannar 2020.

Għaldaqstant, jirrizulta ampjament car illi r-rikorrenti m'ghandu l-ebda difiza ghall-pretensjonijiet tal-Awtorita` kif kontenuta fl-ittra ufficjali in kwistjoni. Ma jirrizulta li hemm xejn infondat fit-talba magħmula mill-Awtorita` ghall-hlas ta' multa li kienet għaddejja kuljum, liema multa r-riorrent kien ben konsapevoli tagħha stante li hija spjegata car fl-Avviz biex Tieqaf u ta' Twettiq".

Illi s-socjeta` rikorrenti targumenta ukoll li għaladarba is-sit in kwistjoni gie koncess lilha minn entita` governattiva, u cioe` idak li fiz-zmien kien il-Kummissarju tal-Artijiet, għaliha kienet konsegwenza logika u naturali li hija tista' topera mis-sit dawk l-attivitajiet kummercjali li kienu dikjarati bhala l-iskop tal-kirja. Ir-risposta għal dan l-argument, fil-fehma ta' din il-Qorti hija cara u apparti konsiderazzjonijiet ohrajn li jirrigwardaw it-taqsim tal-kompetenzi bejn l-organi governattivi u l-vires relattivi, toħrog minn qari tal-kuntratt ta' lokazzjoni pprezentat mis-socjeta` rikorrenti stess, li **fil-klawsola 3.4 tieghu, itenni li "this agreement shall not exempt the Lessees from the obligation of obtaining permit and/or license that may be required by any law or regulation in force from time to time"**. Għalhekk, lanqas dan l-argument ma għandu mis-sewwa u qed jiġi respint.

Illi in konkluzjoni, din il-Qorti tasal tikkummenta li l-Awtorita` intimata kienet klementi fil-konfront tas-socjeta` rikorrenti, ghax ghadd li tista' tghid li kien hemm sitwazzjoni ta' illegalita` fuq is-sit ma mis-snin 90, u l-ligi li stabbiliet l-impozizzjoni ta' multi gurnaljieri dahlet fis-sehh fis-sena 2012, id-deċiżjoni li

tigi nposta multa gurnaljiera ittiehdet biss f'Marzu 2018 u l-applikazzjoni tal-istess multa kienet ghal perjodu qasir.

DECIDE

Ghaldaqstant, ghall-mottivi kollha spjegati, din il-Qorti qegħda taqta' u tiddeciedi din il-procedura billi filwaqt li tilqa' l-eccezzjonijiet tal-Awtorita` intimata, tichad it-talbiet kollha tas-socjeta rikorrenti u tiddikjara li l-ittra ufficjali bin-numru 3804/2018 hija valida ghall-effetti kollha tal-ligi u tikkostitwixxi titolu ezekuttiv fil-konfront tas-socjeta` rikorrenti.

L-ispejjez kollha ta' din il-procedura thallashom is-socjeta` rikorrenti.

Dr. Nadine Lia

Magistrat

Lorianne Spiteri

Deputat Registratur